

Науменко Ольга Михайлівна

Особливості інноваційного лідерства в публічному управлінні України

УДК 330.341.1 (477)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2024-6.11>

Науменко Ольга Михайлівна
кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політичних технологій
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана
Берестейський проспект, 54/1, Київ,
Україна
ORCID: 0000-0003-0136-460X

У статті розглядається сутність інноваційного лідерства в публічному управлінні України. Визначено сутність поняття «інноваційного лідерства» в публічному управлінні. Сутністю та свідченням інноваційного лідерства в публічному управлінні України є запровадження інновацій та індексу державних послуг в порівнянні з іншими країнами ЄС. Формування інноваційного середовища зумовлене стрімким розвитком сучасного інформаційного суспільства на відміну від попереднього індустріального по відношенню до інноваційних процесів. Інноваційним політичним лідерством є трансформаційне лідерство інновацій, лідерство у ситуаціях змін, командне лідерство, застосування наставництва задля розвитку послідовників. Проаналізовано складові профілю інноваційного лідера. Для інноваційних лідерів є важливою складовою створення нових ідей. Інноваційні лідери повинні співпрацювати зі своїми людьми і підтримувати високий рівень командної роботи та формувати можливості задля обміну інноваціями. Інноваційним лідерам в особливості важливим є розвиток інноваційної організаційної культури в публічному управлінні. Метою статті є дослідження сутності та практичної реалізації інноваційного лідерства в публічному управлінні України. В дослідженні використано порівняльний метод, що надав зіставлення розуміння інновацій в державному секторі різних країн Азії та Індекс державних послуг (Public services index) України. Структурно-функціональний метод показав аналіз особливостей інноваційного лідерства в публічному управлінні України. Проаналізовано активну взаємодію органів влади та суспільства, яка стимулюватиме формуванню сервісно-орієнтованої держави, що сприятиме електронному врядуванню та наданню онлайн-послуг, і створить можливості для громадян щодо активної участі у прийнятті власних рішень. Особливостями технологічних і інноваційних потреб публічного управління є розвиток та запровадження цифрових платформ щодо надання державних послуг, як аспект сучасних інновацій: електронні реєстраційні системи, електронні системи управління документами, онлайн-платформи для подачі заявок і запитів. Розглянуто досвід інновацій в публічному управлінні, а саме інноваційні практики Республіки Корея, де розроблено Міністерством державної адміністрації та внутрішніх справ Індекс державних інновацій – Government Innovation Index (GII), задля вимірювання інновацій в державному секторі. Утворена веб-система, яка є досить простою у використанні, дозволяє накопичувати дані і є найкращим методом для статистичного аналізу. Проаналізовано Індекс державних послуг (Public services index) України, відповідно якого на 2024 р. значення для України сягає 7 індексних пунктів, що є нижчим в порівнянні з 7,3 індексними пунктами у 2023 р.

Ключові слова: інноваційне лідерство, публічне управління, інноваційні рішення, електронне врядування, державні послуги, цифрові технології, сервісно-орієнтована держава.

Вступ. Багатогранним процесом є розвиток інноваційного лідерства в публічному управлінні, який потребує комплексного аналізу. Керівнику в сфері публічного управління необхідно бути як професіоналом і талановитим керівником, так і лідером, який має вміння щодо формування нових талановитих лідерів-послідовників серед своїх підлеглих та бути обізнаним з новітніми управлінськими технологіями [3, с. 61]. Актуальним питанням для сучасної України є формування інноваційного лідерства в публічному управлінні, що здатне успішно вирішувати проблеми сьогодення і гарантувати розвиток країни в майбутньому [11, с. 916].

На сьогодні ключовою проблемою є адаптація державних органів щодо нових технологічних умов задля забезпечення високої якості державних послуг [1]. Тому, постає вимога в заміні паперового документообігу і звичайних процедур засобами новітніх технологій Інтернету в публічному управлінні. Сутністю та свідченням інноваційного лідерства в публічному управлінні України є запро-

вадження інновацій та індексу державних послуг в порівнянні з іншими країнами ЄС.

Мета та завдання. Метою статті є дослідження сутності та практичної реалізації інноваційного лідерства в публічному управлінні України. Головною особливістю є визначення сутності поняття «інноваційне лідерство». Здійснено аналіз інноваційної сфери публічного управління. Виявлення та дослідження інновацій в державному секторі різних країн Азії та Індекс державних послуг (Public services index) України. Простежено головні вимоги до особистості лідера на державній службі.

Методи дослідження. Методологічна складова дослідження включає ряд методів, які допомагають здійснити аналіз інноваційного лідерства в публічному управлінні та види інноваційних онлайн-послуг в державному секторі. В дослідженні використано порівняльний метод, що надав зіставлення розуміння інновацій в державному секторі різних країн Азії та Індекс державних послуг (Public services index) України. Структурно-

функціональний метод показав аналіз особливостей інноваційного лідерства в публічному управлінні України.

Результати. Інноваційне лідерство є феноменом сучасного суспільного розвитку в публічному управлінні, яке формується під впливом глобальних трансформацій з такими якостями як: гнучкість, швидкість, потреба в нововведеннях та новаторстві; авторитетом, якому властиві зміна уявлень, сприйняття і цінностей людини, що є засобом до якісного переходу щодо нового способу мислення лідера-управлінця [3, с. 61].

Формування інноваційного середовища зумовлене стрімким розвитком сучасного інформаційного суспільства на відміну від попереднього індустріального по відношенню до інноваційних процесів. За швидкої зміни технологій і процесів в сучасному середовищі є запровадження в публічне управління концепції інноваційного лідерства.

Інноваційне лідерство є підходом, який поєднує різні стилі лідерства задля впливу на підлеглих і допомоги їм у розробці креативних ідей, продуктів і послуг. Є практикою і підходом до організаційного розвитку і організаційних змін.

Під інноваційним лідерством у публічному управлінні розуміють процес управління діяльністю команди, впливу на працівників, внутрішньої соціально-психологічної організації, який зумовлюється зміною їх цінностей і уявлень, що посилює вищі потреби в інноваціях, досягненнях, самоактуалізації і творчості [11, с. 921].

Інноваційним політичним лідерством є трансформаційне лідерство інновацій, лідерство у ситуаціях змін, командне лідерство, застосування наставництва задля розвитку послідовників. Зазвичай, інноваційні лідери прокладають новий шлях експериментально в цілком незнайомому оточенні [10, с. 262].

Як зазначає українська учена О. Юзькова, що механізмами інноваційного лідерства є механізми внутрішньої соціально-психологічної організації, управління діяльністю команди, впливу на працівників, що зумовлює їх зміну цінностей та уявлень, активацію вищих потреб у новаторстві, творчості, досягненні, самоактуалізації. Оскільки, механізми управління є складною управлінською категорією, то важливо виділити такі елементи механізмів інноваційного лідерства – інтелектуальні, фізичні, організаційні, психологічні, комунікаційно-ділові, морально-етичні [8, с. 121].

Публічне управління, керівництво та лідерство є явищами багатограними та багатозначними. Відмінністю керівництва щодо інших службовців/працівників є формальне перебування на вершині адміністративної піраміди. Специфічною рисою дійсних керівників-лідерів є спроможність знаходити щодо кожної конкретної ситуації найефектив-

ніший механізм впливу на підлеглих та здатність до ефективного управління [3, с. 62].

Головні вимоги до особистості лідера на державній службі розгруповані в блоки особистих якостей: 1) Функціонально-рольові характеристики лідера, які направлені на успішне здійснення посадових обов'язків: компетентність, здатність бачити перспективу в роботі, брати на себе відповідальність за прийняття рішень, прагнення до досягнення успіху, організаційні здібності; 2) Комунікативно-ділові якості: товариськість, спроможність працювати з людьми, гнучкість у відносинах з колегами; 3) Морально-етичні якості: обов'язковість, порядність, працелюбність, чесність, старанність, сумлінність, законслухняність, відповідальність [10, с. 265].

Виділяють теорії політичного лідерства: теорія рис – обґрунтовує феномен політичного лідерства як сукупність видатних рис у людини; ситуативна теорія – пояснює лідера як продукт ситуації; концепція послідовників – визначає лідерство через взаємовідносини між лідером і його послідовниками, засобами впливу послідовників на політичного лідера; психологічна концепція – сутністю лідерства є бажання людини перебороти комплекси і табу, і досягти більшого ніж людина має та може. Дана риса проявляється в мистецтві, політиці, творчості [7].

Щодо головних підходів у вивченні феномену лідерства виділяють: 1) Лідерство як управлінський статус, соціальна позиція, яка поєднується з прийняттям рішень, є керівною посадою; 2) Лідерство як управління, яке зосереджує увагу на тому, що люди здійснювали речі правильно, а лідерство ґрунтується на речах, які люди робили неправильно; 3) В більшості визначеннях лідерства автори визначають винятковий компонент, що вносить сам лідер; 4) Феномен лідерства засновується на авторитеті керівника.

Зазвичай, успішний розвиток країни залежить від особистості, яка очолює країну, здатності її переконувати, скеровувати, вести за собою, та у досягненні поставленої спільної мети. Причому наявних характеристик показує відповідну історичну постать як умілого лідера, що є відображенням існуючої дійсності.

На сучасному етапі історії України керівник в сфері публічного управління має бути не лише професіоналом та талановитим керівником, а також лідером, що володіє новітніми управлінськими технологіями. Система публічного управління зазнавала значних змін упродовж усього періоду незалежності України, що зумовило сучасне розуміння і усвідомлення ролі культури управління, потребу в освоєнні механізмів самоорганізації, що вивільняють енергію людської ініціативи, дозволяючи ефективно реагувати на невизначеність і швидкі зміни навколиш-

нього світу при вирішенні невичерпних завдань [11, с. 919].

Відповідно до профілю інноваційний лідер: створює майбутнє і відповідає на стратегічне питання – куди ми йдемо; пояснює іншим стратегії і напрям, які пов'язані із загальними політиками і цілями уряду; розраховує, які державні структури і інститути мають бути успішними; здійснює прагматичну перевірку ідей на відповідність існуючих ресурсів (людські ресурси, бюджет, інші можливості); створює інновації; надихає інших рухатись з теперішнього до майбутнього [10, с. 265].

Основна роль в практиці інноваційного лідерства належить саме інноваційному лідеру. Для інноваційних лідерів є важливою складовою створення нових ідей. Інноваційні лідери повинні розуміти цінність креативних і інноваційних членів команди, залучати нові ідеї шукаючи і збираючи активний внесок від співробітників, удосконалюючи інноваційну культуру в організації. Інноваційним лідерам в особливості важливим є розвиток інноваційної організаційної культури в публічному управлінні.

Основна функція інноваційної організаційної культури органів публічної влади ґрунтується на мобілізації свідомості службовців щодо досягнення цілей регіонального і місцевого інноваційного розвитку, підтримці та реалізації завдань модернізації публічної служби.

Формування такої культури потребує утворення в організації системного простору задля створення і управління інноваціями, оскільки прогрес в інноваціях може бути розроблений за умови, коли відповідні установи гарантують інноваційним лідерам можливості щодо навчання і розвитку їх компетенції та творчості. В публічному управлінні важливим є поліпшення здатності органів влади підтримувати розвиток відкритих інновацій в спроможності застосування підприємницького духу інноваторів завдяки технічній і інноваційній політиці.

Інноваційні лідери повинні співпрацювати зі своїми людьми і підтримувати високий рівень командної роботи та формування можливостей задля обміну інноваціями. Задля формування культури інноваційного лідерства в системі публічного управління є потреба у створенні простору щодо реалізації і управління інноваціями.

Відповідно до традиційної технології інновацій сфера публічного управління характеризується за ознаками: формою інновацій (інституції, документи, технології); глибина і якість нововведень (радикальні, поліпшуючі і модифікаційні); джерела походження ідеї нововведення (внутрішні, зовнішні); масштаб розповсюдження впливу (транснаціональні, державні, регіональні, муніципальні, в межах регіонально-муніципальних і інших об'єднань, органу регіонального управління, структурного підрозділу органу публічної

влади); складова управління (організаційна, правова, інформаційна); направленість (раціоналізуючі, заміщуючі, ретровведення, розширюючі); розповсюдженість (одиничні, дифузні); частота вживання (разові, багаторазові); сфера одержання результатів (економічна, екологічна, соціальна, культурна, науково-освітня); сфера використання (система управління; адміністративно-територіальні одиниці як цілісні об'єкти управління; галузі та сектори політики; зовнішнє середовище адміністративно-територіальних одиниць і держави); час одержання результатів (стратегічні, тактичні).

Глобалізаційні процеси зумовлюють поширення інфраструктури взаємодії зі світом кожної країни, тому Україні досить важливих є приєднання до даних процесів і утримання позиції у майбутньому. Важливим компонентом успішної участі в даних процесах є удосконалення системи публічного управління, і тому інноваційне лідерство на рівні держави є важливою складовою задля досягнення економічного успіху країни [11, с. 923–931].

Основною характеристикою політичного лідерства є глибоке усвідомлення власних слабких та сильних сторін, переконань, мети, цінностей. Самосвідомий лідер спроможний аналізувати власні дії і приймати рішення, розуміти їх вплив на оточуючих та запроваджувати потрібні корективи задля досягнення бажаних результатів. Самосвідомий лідер є відкритим до зворотного зв'язку та готовий до навчання і розвитку, визнає власні помилки і вчиться на них, поліпшуючи свої навички і підходи до керівництва.

Самосвідомість підтримує лідера в ефективному спілкуванні з командою, формуванні відкритого середовища, в якому кожен член команди має змогу у вільному висловленні власної думки і ідеї, що підтримує залучення різних перспектив та стимулюванню творчому процесу. В ширшому контексті самосвідомість є фундаментальною в допомозі лідерам щодо розвитку інноваційної культури в організації, підтриманні формування середовища, де кожен спроможний реалізувати власний потенціал та сприяти досягненню спільних цілей.

Сутність інноваційного керівництва полягає в досягненні оптимальної ефективності шляхом підвищення спроможності розпізнавати, критично аналізувати, та оцінювати і розвивати різні аспекти самого себе, і взаємодіяти з культурою і організаційними системами. Це зумовлює у лідерів глибоке розуміння, повагу і турботу щодо самих себе і колективу, що дає змогу сформувати справжні лідерські якості, а саме мужність і співчуття [2, с. 141].

Основними складниками розвитку політичного лідерства в публічному управлінні є: дослідження мистецтва формування ефективної комунікації і переговорів; стратегічне управління людськими ресурсами, зосереджене на досягненні результату;

реалізація ефективних реформ; запровадження профілю компетенцій щодо розвитку індивідуального потенціалу і реалізації посад державної служби.

При аналізі перспектив розвитку лідерства в органах публічної влади виявляється формування ефективної системи публічного управління, яке спроможне поліпшити конкурентні переваги країни і утворити принципи демократичного управління на засадах верховенства права.

В даних умовах в системі публічного управління існує потреба в управлінні нового типу відповідного до сучасних вимог: керівник з високим рівнем професіоналізму, новою якістю мислення, набором знань, навичок та умінь, високий рівень відповідальності перед країною відповідно до результатів власної діяльності. Вагомим аспектом в розвитку лідерських якостей державних службовців є спроможність підвищувати деякі показники діяльності органів публічної влади. Лідерство має формуватися на основі компетенцій, що виявляють стратегічне мислення, впливовість, підвищують ефективність праці підлеглих.

Дані заходи містять формування профілю компетенцій майбутніх лідерів, визначення і відбір потенційних лідерів, заохочення навчання і наставництва, та процес безперервного розвитку лідерства. Профілі лідерства є базовими для професійного розвитку державних службовців, для формулювання індивідуальних проблем в навчанні, та розробки підходів до підвищення кваліфікації. Профіль є набором компетенції, які пов'язані з функцією керівництва, а саме управлінськими функціями. Які здійснюють чи мають здійснювати більшість державних службовців на керівних посадах [5, с. 113].

На сьогодні активна взаємодія органів влади та суспільства стимулюватиме формуванню сервісно-орієнтованої держави, яка сприятиме електронному врядуванню та наданню онлайн-послуг, і створює можливості для громадян щодо активної участі у прийнятті владних рішень [6, с. 39].

Необхідним є розроблення та запровадження ефективних стратегій, що утворять можливості забезпечити адаптацію технологій до специфіки національних та локальних контекстів. Дане питання містить технологічні аспекти, організаційні, правові і етичні питання, які поєднані з забезпеченням кібербезпеки, конфіденційності даних і інклюзивності.

Особливостями технологічних і інноваційних потреб публічного управління є розвиток та запровадження цифрових платформ щодо надання державних послуг, як аспект сучасних інновацій: електронні реєстраційні системи, електронні системи управління документами, онлайн-платформи для подачі заяв і запитів. Саме цифровізація зменшує бюрократичні затримки, поліпшує доступ

послуг та забезпечує прозорість публічного управління.

Застосування штучного інтелекту (ШІ) і великих даних в публічному управлінні здійснюється для аналізу потреб населення і оптимізації процесів надання послуг, що поліпшує їх якість.

Впровадження нових інноваційних моделей та підходів щодо надання державних послуг може містити концепції відкритого уряду, партнерство між публічними та приватними секторами, механізми зворотного зв'язку між громадянами. Інноваційні рішення стосуються розробки та запровадження екологічно чистих технологій та рішень щодо забезпечення сталого розвитку і зменшення негативного впливу на екологію, та адаптацію технологій щодо спрощення доступу до послуг [1].

В Україні 4 червня 2014 р. було утворено Державне агентство з питань електронного врядування України, яке було 2 вересня 2019 р. перетворене на Міністерство цифрової трансформації України. Відбулося активне запровадження цифрових технологій, де електронне врядування стало основою реформи. Головними напрямками в сфері електронного врядування є електронні послуги, які пов'язані з кожним громадянином. На Урядовому порталі було утворено «єдине вікно» для доступу до всіх онлайн-послуг. Задля прискорення темпів запровадження електронного врядування відбулася адаптація українського законодавства до процесів цифровізації. Була прийнята постанова Кабінету Міністрів України про запровадження принципу «цифровий за замовчуванням» Digital by Default. Передбачалося, що з прийняттям даної постанови відбудеться поступове якісне переформатування усієї нормативно-правової бази. Одним з напрямів у сфері електронного самоврядування є запровадження електронного документообігу в органах влади. Розпочала активно розвиватися сфера відкритих даних [4].

Як зазначає українська учена Юзькова О.І. у дисертаційному дослідженні «Інноваційне лідерство в публічному управлінні в умовах переходу до сервісно-орієнтованої держави», в публічному управлінні інноваційне лідерство здійснюється в трьох вимірах: концепції врядування, адміністрування і менеджменту [9, с. 72]. Зокрема, в системі державного управління необхідним є запровадження системи управління якістю в органах влади.

Сильне лідерство в інноваціях у державному секторі може дати урядам можливість вирішувати проблеми громади по-новому у світлі викликів, зокрема які були пов'язані із глобальною пандемією коронавірусу. Зокрема, в дослідженні проаналізовано роль лідерства в інноваціях державного сектору на прикладі боротьби в COVID-19, саме в різних країнах Азії. В дослідженні «Роль лідерства в інноваціях у державному секторі: систематичний

огляд і мета-аналіз боротьби з COVID-19 в азіатських країнах» («The Role of Leadership in Public Sector Innovation: A Systematic Review and Meta-Analysis of the Management of COVID-19 in Asian Countries») було виявлено значну роль інновацій і керівництва країни, та релігійного лідерства. Лідерство є одним з важливим факторів, що впливає на успіх і невдачу. Стили лідерства здійснюють вплив на рівень запровадження інновацій, на успіх чи невдачу стратегічної відповіді [12].

Іншим досвідом інновацій в публічному управлінні є такі інноваційні практики, як Республіка Корея, де розроблено Міністерством державної адміністрації та внутрішніх справ (Ministry of Government Administration and Home Affairs – MOGANA) Індекс державних інновацій – Government Innovation Index (GII), задля вимірювання інновацій в державному секторі. Утворена веб-система, яка є досить простою у використанні, дозволяє накопичувати дані і є найкращим методом для статистичного аналізу. В оцінці розвитку інновацій брали участь урядові організації [13, pp. 349–350].

Сучасними технологіями і інноваційними підходами в публічному управлінні України є такі, як штучний інтелект, блокчейн, Інтернет речей, що здійснюють вплив на якість державних послуг та підвищення ефективності державного управління. Викликами пов'язаними з інтеграцією даних технологій є: культурні і організаційні бар'єри, бюрократичні перешкоди, необхідність підвищувати цифрову обізнаність [1].

Індекс державних послуг (Public services index) є наданням державних послуг для населення, як освіта, охорона здоров'я, санітарія, водопостачання, транспорт, електроенергія, інтернет. Чим значення даного показника вище, тим гірші державні послуги в країні.

Відповідно до індексу державних послуг на 2024 р. значення для України сягає 7 індексних пунктів, що є нижчим в порівнянні з 7,3 індексними пунктами у 2023 р. Середній показник по Україні за період з 2007 по 2024 рр. становить 4,38 індексних пунктів. Мінімальний індексний пункт був у 2013 р. – 3,6, а максимальний у 2023 р. – 7,3 [15]. В глобальному рейтингу Україна в 2024 р. посідає 58 місце серед 175 країн світу [14].

Висновки. В сучасній Україні актуальності набуває питання у формуванні лідера-новатора в публічному управлінні, здатного до успішного вирішення проблемних питань сьогодення і забезпечення розвитку майбутнього країни. Майбутнє розвитку публічного управління в Україні та реформи публічного управління визначають особисті здібності, кваліфікація і професійні вміння інноваційного лідера. Необхідним є формування дієвих інституцій в розвитку інноваційного лідерства в публічному управлінні як одна з ключових

передумов екстенсивного розвитку країн в сучасному світі [11, с. 931].

Сервісний підхід спрямований на ефективне та якісне надання публічних послуг задля модернізації публічного управління як складової інноваційного лідерства в публічному управлінні. Новітні Інтернет технології в публічному управлінні спроможні поліпшити якість державних послуг та їх ефективне застосування. Кращими практиками новітніх технологій в публічному управлінні України є штучний інтелект, блокчейн, Інтернет речей, та електронні послуги, електронні реєстраційні системи, електронні системи управління документами, онлайн-платформи для подачі заявок і запитів, які пов'язані з кожним громадянином.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бабічев А.В., Котковський В.Р., Черденченко Т.О. Технології та інновації у публічному управлінні: сучасні тренди, вплив на якість державних послуг. Економіка та суспільство [Електронний журнал]. Випуск № 65. 2024. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4479/4418> (дата звернення: 06.01.2025).
2. Бельська Т.В., Алтіндаг Я. Теоретичні аспекти інноваційного лідерства в публічному управлінні. *Актуальні питання у сучасній науці*. № 3 (21). 2024. С. 131–144. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/9900/9953>. (дата звернення: 30.12.2024).
3. Васильєва О.І., Васильєва Н.В. Інноваційне лідерство в публічному управлінні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. – С. 60–64. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/11_2021/12.pdf. (дата звернення: 20.12.2024).
4. Е-урядування – ключ до реформ в Україні. *Урядовий портал*. 2019. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/e-uryaduvannya-klyuch-do-reform-v-ukrayini> (дата звернення: 05.01.2025).
5. Лях Ю. Лідерство в публічному управлінні: перспективи розвитку в Україні. *Університетські наукові записки*. 2022. № 3 (87). С. 106–115. DOI 10.37491/UNZ.87.8
6. Наконечний А.А., Колісніченко Н.М. Сервісно-орієнтована архітектура е-урядування: характеристики англо-американської моделі та особливості її реалізації в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 4(47). С. 39–48. DOI 10.33287/102066
7. Політологія: навчальний посібник / М.П. Гетьманчук та ін. Київ: Знання, 2010. 415 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-8435.html> (дата звернення: 28.12.2024).
8. Юзькова О.І. Зарубіжний досвід інноваційного лідерства в державному управлінні: можливості адаптації в Україні. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 2 (21). – С. 119–127. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/16.pdf>. (дата звернення: 28.12.2024).
9. Юзькова О. І. Інноваційне лідерство в публічному управлінні в умовах переходу до сервісно-орієнтованої держави: дис. ... д-ра філософії в галузі

знань 28 Публічне управління та адміністрування : 281. Київ, 2021. 233 арк.

10. Юзькова О. Особливості розвитку інноваційного лідерства в системі державного управління. Публічне урядування. 2019. № 1 (16). С. 258–268. DOI <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-16-1-250-259>.

11. Юзькова О.І., Халецька А.А. Аналіз сучасного стану та тенденцій інноваційного лідерства в публічному управлінні // Публічне управління та регіональний розвиток. 2020. № 9. С. 915–939.

12. Faizus Sazzad, V. Priya Rajan, Mehmet Akif. (2021). Demircioglu The Role of Leadership in Public Sector Innovation: A Systematic Review and Meta-Analysis of the Management of COVID-19 in Asian Countries. Volume 9. Frontiers. doi.org/10.3389/fpubh.2021.743748

13. Good Practices and Innovations in Public Governance United Nations Public Service Awards Winners, 2003–2011. (2011). United Nations. New York. 464 P. URL: <https://publicadministration.desa.un.org/publications/good-practices-and-innovations-public-governance-0> (Last accessed: 06.01.2025).

14. Public services index – Country rankings. (2024). URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/public_services_index/ (Last accessed: 06.01.2025).

15. Ukraine: Public services index. (2024). URL: https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/public_services_index/ (Last accessed: 07.01.2025).

REFERENCES:

1. Babichev A.V., Kotkovskiy V.R., Cherednychenko T.O. (2024) Tekhnologii ta innovatsii u publichnomu upravlinni: suchasni trendy, vplyv na yakist derzhavnykh posluh. [Technologies and innovations in public administration: modern trends, influence on the quality of public services.]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Elektronnyi zhurnal]. Vypusk № 65. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4479/4418> (data zvernennia: 06.01.2025). [in Ukrainian].

2. Bielska T.V., Altindah Ya. (2024) Teoretychni aspekty innovatsiinoho liderstva v publichnomu upravlinni. [Theoretical aspects of innovative leadership in public administration.]. *Aktualni pytannia u suchasni nauki*. № 3 (21). S. 131–144. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/9900/9953>. (data zvernennia: 30.12.2024). [in Ukrainian].

3. Vasyliieva O.I., Vasyliieva N.V. (2021) Innovatsiine liderstvo v publichnomu upravlinni. [Innovative leadership in public administration.]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. № 11. S. 60–64. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/11_2021/12.pdf. (data zvernennia: 20.12.2024). [in Ukrainian].

4. E-uriaduvannia – kliuch do reform v Ukraini. *Uriadovyi portal*. [E-governance is the key to reforms in Ukraine] (2019). URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/e-uryaduvannya-klyuch-do-reform-v-ukrayini> (data zvernennia: 05.01.2025). [in Ukrainian].

5. Liakh Yu. (2022) Liderstvo v publichnomu upravlinni: perspektyvy rozvytku v Ukraini. [Leadership in public administration: prospects for development in Ukraine.]. *Universytetski naukovy zapysky*. № 3 (87). S. 106–115. DOI 10.37491/UNZ.87.8. [in Ukrainian].

6. Nakonechnyi A.A., Kolisnichenko N.M. (2020) Servisno-orientovana arkhitektura e-vriaduvannia: kharakterystyky anhlo-amerykanskoj modeli ta osoblyvosti yii realizatsii v Ukraini. [Service-oriented architecture of e-government: characteristics of the Anglo-American model and peculiarities of its implementation in Ukraine.]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia*. Vyp. 4(47). S. 39–48. DOI 10.33287/102066. [in Ukrainian].

7. Hetmanchuk M.P. ta in. (ed.) (2010) Politolohiia: navchalnyi posibnyk [Political science: study guide]. Kyiv: Znannia, 415 s. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-8435.html> (data zvernennia: 28.12.2024). [in Ukrainian].

8. Yuzkova O.I. (2019) Zarubizhnyi dosvid innovatsiinoho liderstva v derzhavnomu upravlinni: mozhlyvosti adaptatsii v Ukraini. [Foreign experience of innovative leadership in public administration: possibilities of adaptation in Ukraine.]. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*. № 2 (21). – S. 119–127. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/16.pdf>. (data zvernennia: 28.12.2024) [in Ukrainian].

9. Yuzkova O. I. (2021) Innovatsiine liderstvo v publichnomu upravlinni v umovakh perekhodu do servisno-orientovanoi derzhavy [Innovative leadership in public administration in the transition to a service-oriented state]: dys. ... d-ra filosofii v haluzi znan 28 Publichne upravlinnia ta administruvannia : 281. Kyiv, 233 ark. [in Ukrainian].

10. Yuzkova O. (2019) Osoblyvosti rozvytku innovatsiinoho liderstva v systemi derzhavnoho upravlinnia. [Features of the development of innovative leadership in the system of public administration.]. *Publichne uriaduvannia*. № 1 (16). S. 258–268. DOI <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-16-1-250-259>. [in Ukrainian].

11. Yuzkova O.I., Khaletska A.A. (2020) Analiz suchasnoho stanu ta tendentsii innovatsiinoho liderstva v publichnomu upravlinni [Analysis of the current state and trends of innovative leadership in public administration]. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok*. № 9. S. 915–939. [in Ukrainian].

12. Faizus Sazzad, V. Priya Rajan, Mehmet Akif. (2021). Demircioglu The Role of Leadership in Public Sector Innovation: A Systematic Review and Meta-Analysis of the Management of COVID-19 in Asian Countries. Volume 9. Frontiers. doi.org/10.3389/fpubh.2021.743748. [in English].

13. Good Practices and Innovations in Public Governance United Nations Public Service Awards Winners, 2003–2011. (2011). United Nations. New York. 464 P. URL: <https://publicadministration.desa.un.org/publications/good-practices-and-innovations-public-governance-0> (Last accessed: 06.01.2025) [in English].

14. Public services index – Country rankings. (2024). URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/public_services_index/ (Last accessed: 06.01.2025). [in English].

15. Ukraine: Public services index. (2024). URL: https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/public_services_index/ (Last accessed: 07.01.2025). [in English].

Peculiarities of innovative leadership in public administration of Ukraine

Naumenko Olha Mykhaylivna

Ph.D. in Political Science, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Political Technologies
Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman
Beresteysky Ave., 54/1, Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0003-0136-460X

The article examines the essence of innovative leadership in the public administration of Ukraine. The essence of the concept of "innovative leadership" in public administration is defined. The essence and evidence of innovative leadership in the public administration of Ukraine is the introduction of innovations and the index of public services in comparison with other EU countries. The formation of the innovative environment is due to the rapid development of the modern information society, in contrast to the previous industrial society in relation to innovative processes. Innovative political leadership is transformational leadership of innovation, leadership in situations of change, team leadership, the use of mentoring for the development of followers. The components of the profile of an innovative leader are analyzed. For innovative leaders, the creation of new ideas is an important component. Innovative leaders must collaborate with their people and maintain a high level of teamwork and create opportunities to share innovations. The development of an innovative organizational culture in public administration is particularly important for innovative leaders. The purpose of the article is to study the essence and practical implementation of innovative leadership in the public administration of Ukraine. The research used a comparative method that provided a comparison of the understanding of innovations in the public sector in different Asian countries and the Public services index of Ukraine. The structural-functional method showed the analysis of the features of innovative leadership in the public administration of Ukraine. The active interaction of authorities and society was analyzed, which will stimulate the formation of a service-oriented state, which will contribute to e-governance and the provision of online services, and will create opportunities for citizens to actively participate in the adoption of governmental decisions. Features of the technological and innovative needs of public administration are the development and introduction of digital platforms for the provision of public services, as an aspect of modern innovations: electronic registration systems, electronic document management systems, online platforms for submitting applications and requests. The experience of innovation in public administration is considered, namely the innovative practices of the Republic of Korea, where the Government Innovation Index (GII) was developed by the Ministry of Government Administration and Home Affairs to measure innovation in the public sector. The created web system, which is quite easy to use, allows you to accumulate data and is the best method for statistical analysis. The Public services index of Ukraine was analyzed, according to which by 2024 the value for Ukraine reaches 7 index points, which is lower compared to 7.3 index points in 2023.

Key words: innovative leadership, public administration, innovative solutions, e-governance, public services, digital technologies, service-oriented state.